

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.22.555/2017/8.

A tanács tagjai:

Dr. Baka András a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Dr. Kovács Zsuzsanna bíró

A felperesek:

I. rendű

II. rendű

III. rendű

IV. rendű

V. rendű

VI. rendű

VII. rendű

VIII. rendű

IX. rendű

X. rendű

XI. rendű

XII. rendű

XIII. rendű

XIV. rendű

XV. rendű

A felperesek képviselője:

Dr. Biczki és Turi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Biczki Tamás ügyvéd)

Az alperes:

alperes neve

Az alperes képviselője:

Dr. Kléber István ügyvéd

A per tárgya:

személyiségi jog megsértése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperesek és az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Pécsi Ítéltábla Pf.III.20.054/2017/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kaposvári Törvényszék 8.P.20.374/2014/77.

Kaposvári Törvényszék 8.P.20.374/2014/82. kiegészítő ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A peres felek a felülvizsgálattal kapcsolatos költségeiket maguk viselik.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a III-XV. rendű felperesek egyetemlegesen kötelesek az államnak külön felhívásra megtéríteni.

A le nem rótt 35.000 (harmincezer) forint csatlakozó felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes tulajdonában álló ... hrsz. számú ... elnevezésű ingatlan a platánsort és a hajóállomást köti össze, déli oldalán lakóépületekkel határos. Az alperes 2013-ban a ... egy részén „...” megnevezéssel vendéglátásra szolgáló területet alakított ki, azon 8 árusító pavilont helyezett el. A pavilonokat és a hozzájuk tartozó 656 m² területtel, és a rendezvényszervezésre, további 200 m² területtel a ... borászai bérlik, a pavilonokat 2013. június közepétől a nyári szezonokban vendéglátó üzletként üzemeltetik és zeneszolgáltatási is nyújtanak.
- [2] A felperesek által használt ingatlanok a Parti sétánnyal határosak, a XIV-XV. rendű felperes 1628 helyrajzi számú ingatlana 11,5 m, a XI-XIII. és XVI. rendű felperesek 1631 helyrajzi számú ingatlana 8,8 m, a X. rendű felperes 1652 helyrajzi számú ingatlana 12,3 m, a IX. rendű felperes 1653 helyrajzi számú ingatlana 32,8 m, a VII-VIII. rendű felperesek 1655 helyrajzi számú ingatlana 61,9 m, az V-VI. rendű felperesek 1678 helyrajzi számú ingatlana 110,1 m, a III-IV. rendű felperesek 1680 helyrajzi számú ingatlana 131,6 m, az I-II. rendű felperesek 1695 helyrajzi számú ingatlana 149 m távolságra van az árusító pavilonoktól. A ... lévő ingatlanaikat a felperesek nyaralóként használják, a XV. rendű felperest kivételével, aki életvitelszerűen lakik az ingatlanban.
- [3] A ... szolgáltatott zene, az ott megjelenő vendégek hangoskodása, kirívó viselkedése a felpereseket zavarta. Ez a zavarás nagyobb mértékű volt 2013-ban, amikor a borozók nyitva tartása és a zeneszolgáltatás is többször az éjszakába nyúlt, de 2014 és 2015 nyarán is előfordult 23 óra utáni nyitva tartás és 22 óra utáni zeneszolgáltatás. A borudvar megnyitása előtt is érték a terület üdülőjellegéből eredő zavaróhatások a felpereseket az ingatlanoktól távolabb lévő vendéglátó egységek működtek, a ... parti területen időszakos rendezvények voltak, melyek az ingatlanok közelében

elhelyezett 8 borozó és azzal járó vendégforgalom, zeneszolgáltatás, éjszakába nyúló nyitva tartás a korábbi állapotnál lényegesen nagyobb zavarást jelentett.

A felperesek keresete és az alperes ellenkérelme

- [4] A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy a ... működtetésével az alperes megsértette a pihenéshez, valamint a magánlakáshoz fűződő személyiségi jogaikat. A jogsértés megállapítása mellett a felperesek kérték az alperest, mint tulajdonost annak kötelezésére, hogy a ... működését szüntesse meg, továbbá valamennyi felperes részére a 2013, 2014 és 2015 évre szezononként 300.000-300.000, összesen 900.000 forint nem vagyoni kártérítést fizessen meg késedelmi kamatokkal együtt. Másodlagos kereseti kérelmük az volt, hogy állapítsa meg a bíróság a sürgősséggel zavarást és tiltsa meg a borudvarban történő zeneszolgáltatást, erős fényhatások alkalmazását, továbbá kötelezze az alperest a borudvar 21 órai bezárására. A másodlagos kereseti kérelem is kiterjedt az elsődleges keresettel egyező mértékű nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezésre.
- [5] A kereset indokaként előadták, hogy ingatlanaik közvetlen közelében létesített ... szolgáltatott zene, a vendégeik zajongása és magatartása olyan jellegű, amely nagy mértékben zavarja ingatlanaik rendeltetésszerű használatát, a pihenést. Előadták, hogy a zaj- és fényhatások okozója nem közvetlenül az alperes, azonban álláspontjuk szerint az ingatlan tulajdonosaként, annak használata során a használók által tanúsított magatartásokért az alperest helytállási kötelezettség terheli. A felperesek szerint az alperes az általa eltűrt, meg nem akadályozott zavarással megsértette a magánlakáshoz és a pihenéshez fűződő személyiségi jogát a felpereseknek, további jogsértés megakadályozásához pedig feltétlenül szükséges magának a ... tevékenységének a megszüntetése. A felperesek szerint a nyári időszakokban az ingatlanaikat pihenés céljára a ... működésével okozati összefüggésben nem tudták használni az őket hátrány kompenzálására szükséges a nem vagyoni kártérítés, illetve sérelemdíj..
- [6] A jogalap körében arra az esetre, ha a bíróság nem találja megállapíthatónak a személyiségi jogaik megsértését, hivatkoztak arra is, hogy az alperes tulajdonosként a felperes szomszédokat a lakókörnyezet jellegére, a ... zavaró hatásaira figyelemmel sürgősséggel mértékben zavarta, amely miatt indokolt a másodlagos keresetben kért tilalom elrendelése és a sürgősséggel zavarással okozott nem vagyoni hátrányok kompenzálására az alperes nem vagyoni kártérítésre (sérelemdíj fizetésére) kötelezése.
- [7] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a ... pavilonjait Európai Unió turisztikai pályázat keretében létesítette, erre 5 éves fenntartási kötelezettsége áll fenn, annak teljesítésére megállapodást kötött a ... borászaival létesítmények üzemeltetésére. Utalt arra, hogy a felperesek kiemelt

üdülőövezetben vásárolták az ingatlanaikat, az üdülőövezetben szokásos mértékű átlagos zavarással számolniuk kellett, ezt meghaladó mértékű zavarások nem valósultak meg, vagyis a pihenéshez, a magánlakáshoz fűződő személyiségi jog nem sérült, erre nem lehet kártérítési igényt alapozni.

Az első- és másodfokú ítélet

- [8] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes azzal, hogy a ... 2013. május 8-i szerződése alapján a ... helyrajzi szám alatt üzemeltetett árusítópavilonok működésekor nem akadályozta meg a 22 és 06 óra közötti időszakban a 2013. június 13-tól a nyári szezon végéig, 2014 és 2015 évben pedig a szezonális üzemeltetés idején a vendéglátás során a zavaró mértékű zaj és esetenként fényhatással járó működést, megsértette a X-XV. rendű felpereseknek a pihenéshez és a magánlakás sérthetetlenségéhez fűződő személyiségi jogát. E magatartástól az alperest eltiltotta a jövőre nézve akként, hogy biztosítsa a mindenkori bérlők által is az alperes ingatlanának jogszerű, a szomszédjogi szabályok betartására alkalmas rendeltetésszerű használatát. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül X-XV. rendű felpereseknek külön-külön 500.000-500.000 forint kártérítést és felperesenként 300.000 forint tőke után 2013. augusztus 1. napjától, 100.000 forint tőke után 2014. augusztus 1-től, 100.000 forint után 2015. augusztus 1-től a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű kamatát. Megállapította, hogy az alperes a fenti magatartásával az I-IX. rendű és XVI. rendű felperes szomszédait szükségtelenül zavarta. E magatartástól a jövőre nézve eltiltotta azzal, hogy gondoskodjék arról, hogy a ... 18 és 22 óra között legfeljebb a szomszédok szükségtelen zavarását meg nem valósító gépi és élőzene szolgáltatása, fényhatások keltése történjék, 23 órakor a mindenkori bérlőivel együtt gondoskodjék a pavilonok bezárásáról, a ... területén lévő személyek távozásáról, 22 és 23 óra közötti időszakban zeneszolgáltatás és az ezzel járó fényhatások beszüntetésére tegyen intézkedést. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az V-VIII. rendű felpereseknek külön-külön 200.000 forint kártérítést, 100.000 forint tőke után 2013. augusztus 1-től 50.000 forint után 2014. augusztus 1-től és további 50.000 forint után 2015. augusztus 1-től a kifizetésig járó törvényes mértékű kamatát. Kötelezte az I-IV. és IX. rendű felpereseket, hogy fizessenek meg az államnak 33-33.000 forint eljárási illetéket, illetve úgy rendelkezett, hogy az ezt meghaladó illetéket az állam viseli. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a X-XV. rendű felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 250.000 forint perköltséget. A 82. sorszámú kiegészítő ítélettel határozatát azzal egészítette ki, hogy a 77. sorszámú ítélet rendelkezését meghaladóan a felperesek keresetét elutasítja.
- [9] Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy az alperes, mint az

ingatlan tulajdonosa köteles biztosítani az általa kiválasztott és vele szerződést kötő és az ingatlant használó tartózkodását minden olyan magatartástól, amellyel a szomszédokat szükségtelenül zavarnák, így az ilyen magatartásért helyt állni tartozik. Megállapította, hogy a ... pavilonjaihoz legközelebb eső ingatlanokat használó X-XV. rendű felperesek pihenéshez és magánlakáshoz fűződő személyiségi jogát az alperes megsértette, mert a ... működése az ott meglévő alkoholos italt fogyasztó, ezért felszabadult, esetenként obszcén módon viselkedő vendégek magatartása, az élőzene szolgáltatás és egyéb zenés programok alkalmasak voltak arra, hogy komolyan megzavarják az érintett felperesek éjszakai pihenését, megakadályozva a lakásokban folytatott életvitel belátásuk szerinti alakítását. A személyiségi jogsértés következtében a 2013. évre vonatkozóan a hátrányok kompenzálására 300.000, a 2014 és 2015 években 100-100.000 forint nem vagyoni kártérítést tartott szükségesnek és arányosnak. A további jogsértéstől való eltiltás érdekében a ... megszüntetését nem tartotta indokoltnak, ehelyett arra kötelezte az alperest, hogy működjön közre abban, hogy a bérlők az ingatlanát a házsomszédjogi szabályok megtartásával használják.

[10] A ... távolabb elhelyezkedő ingatlanokat használó I-IX. rendű felperesek és a perbeli időszakban az ingatlanát nem használó XVI. rendű felperes tekintetében a magánlakáshoz és a pihenéshez. fűződő személyiségi jog megsértését a zavaró hatások következtében nem állapította meg, ezért az ő vonatkozásukban az elsődleges kereseti kérelmet elutasította. A személyiségi jog sérelmével nem járó zavarást azonban szomszédjogi jogsértésként értékelte és megállapította, hogy az alperes a felpereseket szükségtelenül zavarta. Ettől úgy tiltotta el, hogy kötelezte annak biztosítására, hogy a pavilonokat este 11 órakor zárják be, a zeneszolgáltatásra és a fényhatásokra 22 óráig a szomszédok szükségtelen zavarását meg nem haladó módon kerüljön sor, 22 óra után pedig ezt a tevékenységet megtiltotta. Megállapította, hogy a szükségtelen zavarásért az V-VIII. rendű felpereseket olyan hátrány érte, amelynek kompenzálására 2013-ban 100.000, 2014 és 2015 évekre pedig szezononként és személyenként 50.000 forint nem vagyoni kártérítés alkalmazása szükséges. Rögzítette, hogy a IX. és XVI. rendű felperesek nem bizonyították, hogy őket kár érte volna, ezért az ő vonatkozásukban, valamint az I-IV. rendű felperesek tekintetében a nem vagyoni kártérítési keresetet teljes egészében elutasította.

[11] A felperesek és az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletét akként pontosította, hogy mellőzte a marasztalási összeg jogcímeként a kártérítés feltüntetését. Az így pontosított ítéletet részben megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes azzal is megsértette a X.-XV. rendű felperesek magánlakás sérthetetlenségéhez fűződő jogát, hogy nem gátolta meg a vendégeknek a ... közvetlenül a felperesek ingatlanához való átjutását. Az alperest a jogsértéstől eltiltásként arra kötelezte,

hogy biztosítsa, hogy a ... helyrajzi számon ingatlanon létesített ... 22 óra után zeneszolgáltatásra, 23 óra után üzlet nyitva tartásra ne kerüljön sor, továbbá kötelezte, hogy 15 nap alatt létesítsen 1,2 m magas kerítést a ... a felperesek ingatlana felé első határán, mindkét oldalon 5-5 méterrel túlnyúlva a legszélső pavilonokon. Az I-IX. és a XVI. rendű felperesek keresetét teljesen elutasította. Az elsőfokú ítéletet az ezen felüli részben helybenhagyta. Kötelezte az I-IX. és XVI. rendű felpereseket, hogy fizessenek meg az alperesnek személyenként 25.000 forint elsőfokú perköltséget. Az I-IV. rendű és IX. rendű felperes által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét személyenként 54.000 forintra felemelte és kötelezte az V-VIII. rendű és XVI. rendű felpereseket, hogy fizessenek meg az államnak személyenként 54.000 forint le nem rótt elsőfokú eljárási illetéket. Kötelezte továbbá az I-IX. rendű és XVI. rendű felpereseket, hogy fizessenek meg az alpereseknek személyenként 20.000-20.000 forint másodfokú perköltséget és az államnak személyenként 72.000 forint le nem rótt fellebbezési illetéket. Kötelezte a X-XV. rendű felpereseket, hogy fizessenek meg az államnak személyenként 32.000 forint le nem rótt fellebbezési illetéket. Ezt meghaladóan úgy rendelkezett, hogy a másodfokú perköltségeiket a felek maguk viselik.

[12] A másodfokú bíróság elsődlegesen azt rögzítette, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére nem volt ok, mert az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, kiegészített ítéletével valamennyi kereseti kérelmet érdemben elbírált, eleget tett tájékoztatási és kioktatási kötelezettségének is. Nem találta jogsértőnek a helyszíni szemle mellőzését, a lefolytatott szakértői bizonyításra is figyelemmel. A jogerős ítélet rögzítette, hogy a 2013. évi események körében a régi Ptk., a 2014 és 2015-ös év vonatkozásában viszont az új Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni. Ehhez képest a 2013-as év esetében nem vagyoni kártérítésről, ezt követően viszont sérelemdíjról lehet szó lehetséges jogkövetkezményként. Kiemelte továbbá a jogerős ítélet, hogy helyesen járt el az elsőfokú bíróság akkor, amikor a jogkövetkezményeket a tulajdonossal szemben alkalmazta, mert az alperes jogsértő magatartása a pavilonok üzemeltetőinek tevékenységéhez képest egy passzív, de önálló magatartás a tulajdonos felelős a vele szerződő használonak az ingatlan használatával kapcsolatos jogsértéséért. Nem fogadta el az alperes érvelését abban, hogy a használókkal kötött szerződés alapján maga a tulajdonos mentesülne a közvetlen felelősség alól. Külön rögzítette a jogerős ítélet, hogy az alperesnek tudomása volt a felperesek sérelmeiről és bérbeadóként joga volt ellenőrizni a bérlők használati magatartását és követelni a rendeltetés s ellenes használat megszüntetését, így tehát módja volt a jogsértés elhárítására.

[13] A jogalap körében a jogerős ítélet rögzítette, hogy a XV. rendű felperes által lakásként, a többi felperes által nyaralóként használt ingatlanok jogi szempontból magánlakásnak minősülnek. A

magánlakás sérthetetlenségéhez és a pihenéshez fűződő jog pedig a természetes személy magán szféráját, magánéletének zavartalanságát és az ennek keretében kialakított életvitelét védi.

- [14] A jogerős ítélet tényként rögzítette, hogy a perbeli épületeket használó felpereseket a korábbi állapothoz képest 8 árusító pavilonnal a sétányon kialakított ... zavarja, hiszen a vendégek odaérkezésének, eltávozásának, ott tartózkodásának zaja a zeneszolgáltatás hanghatása, csak a ... működésével merült fel. Kifejtette ugyanakkor azt, hogy a zavarást indokolt mértékben a felperesek túrni tartoznak, érdekösszemérésre van szükség, hiszen kiemelt üdülőövezetben a ... strandja mellett a szórakozó emberek zajával számolniuk kell, ezért önmagában a borozópavilonok léte az adott helyen a felperesek érvelésével szemben nem valósított meg szükségtelen zavarást. Nem fogadta el azt az érvelést, hogy a felperesek személyiségi jogai korlátozhatatlanok lennének. Az érdekösszemérés során arra a következtetésre jutott, hogy a ... területén 8 pavilonban vendéglátóhelyek kialakítása nem jogsértő, annak a kora esti vendégforgalom zavaró hatását a felperesek túrni kötelesek az sem személyiségi jogot, sem szomszédjogot nem sért.
- [15] Ugyanakkor rögzítette, hogy a késő esti, éjszakai órákban szükségtelen mértékű zavarásnak minősül az olyan zeneszolgáltatás, illetve az olyan nyitva tartás, amely alkalmas arra, hogy a ... közvetlenül szomszédos ingatlanok használóinak nyugalma lényegesen megzavarja. Ebbe a körbe tartozónak ítélte meg azt is, hogy a késő esti, éjszakai órában a ... vendégei a társadalmi együttélés szabályait be nem tartva a borozó közvetlen közelében lévő ingatlanokhoz akadálytalanul odamehetnek, ott zajonghatnak, vagy a kár szükségüket ott végezzék el. Az éjszakai időszak még a ... parti üdülő területen is olyannak minősül a jogerős ítélet szerint, amikor a ... hatásterületén lévő ingatlanokban lakók, nyaralók, az általános élettapasztalat szerint pihennek, alszanak, ezért a 23 óra utáni vendéglátás és a 22 óra utáni késő esti zeneszolgáltatás a vendégek ingatlanukhoz való jutása már szükségtelenül is indokolatlan mértékben zavarja a X-XV. rendű felpereseket. A jogerős ítélet rögzítette, hogy a X-XV. rendű felperesek ingatlanai 8,8-12,3 m távolságra vannak a ..., a jogerős ítélet szerint ezen ingatlanok vonatkozásában az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a személyiségi jogsértés bekövetkezését. A jogsértő magatartások megjelölését az ítélet rendelkező részében a másodfokú bíróság kiegészítette, hogy abban a vendégek alappal sérelmezett és az alperes által megakadályozható viselkedése is szerepeljen. Rögzítette, hogy a perbeli időszakban a XVI. rendű felperes a per adatai és személyes nyilatkozata szerint nem járt a nyaralóban, így függetlenül attól, hogy az ingatlannak tulajdonosa a pihenéshez és magánlakáshoz fűződő személyiségi joga nem sérülhetett.
- [16] Az I-IX. rendű felperesek esetében az elsőfokú bíróságtól eltérően a jogerős ítélet arra a következtetésre jutott, hogy ők nem tudták bizonyítani, hogy magánlakásukban a zavarás, már olyan mértékű, ami pihenésükre, az általuk megválasztott életvitelt zavarná, vagy

akadályozná. Ingatlanaik ugyanis a borudvartól 32,8-149 m távolságra voltak. Ezen ingatlanoknak az alperesi ingatlanon létesített pavilonoktól való távolsága az építmények elhelyezkedése miatt már nem keletkezhetett sem a zeneszolgáltatás, sem a vendégforgalom kapcsán olyan közvetlen zavarás, amely sértette volna az I-IX. rendű felperesek jogos érdekeit. A jogerős ítélet szerint a ... működéséből eredő hatásokat az érdekösszemérés eredményeként már kötelesek eltűnni, ezért az I-IX. rendű felperesek keresetét jogalap hiányában a jogerős ítélet elutasította.

[17] Utalt a másodfokú bíróság arra, hogy a szükségtelen zavarás megállapítása iránti másodlagos kereset előterjesztésének nem álltak fenn a Pp. 123. §-ban rögzített előfeltételei, hiszen a felperesek teljesítést követelhettek és követeltek is, ami a megállapításra irányuló külön kérelem teljesítését kizárja.

[18] A jogsértés megállapítására figyelemmel a jogerős ítélet is szükségesnek tartotta a további jogsértéstől való eltiltás körében a nyitva tartás, illetve a zeneszolgáltatás korlátozását, illetve ezt kiegészítette azzal, hogy a X-XV. rendű felperesek ingatlanához való közvetlen átjutást megakadályozó kerítést létesítésére kötelezte az alperest. A másodfokú bíróság szerint ezen intézkedések arra is alkalmasak, hogy a ... távolabbi ingatlanokat használó felpereseket érő szükségtelennek nem minősülő zavarás mértéke is mérséklődjön. A jogerős ítélet ugyanakkor kifejtette, hogy a működés további korlátozása a zeneszolgáltatás teljes tiltása és az este 9 órai bezárás nem volt alkalmazható, mert a személyiségi jogsértést megvalósító zavarás nem okozó tevékenységet is megtiltotta volna az alperes számára.

A jogerős ítélet az összes körülmény mérlegelésével a X-XV. rendű felperesek esetében megállapított összegű nem vagyoni kártérítés, illetve sérelemdíj mértékét helytállónak ítélte meg. A jogerős ítélet nem tulajdonított külön jelentőséget annak, hogy az egyes felperesek az adott években pontosan hány napot töltöttek ingatlanaikban. Nem fogadta el az alperes azon álláspontját, hogy a felperesek megsértették volna kárenyhítési kötelezettségüket azzal, hogy az alperes ellen keresetet indítottak és nem más szabálysértési vagy hatósági eljárást kezdeményeztek. A jogerős ítélet ebben a körben rögzítette, hogy a felperesek maguk dönthetik el azt, hogy milyen jogérvényesítést eszközölt választanak. A jogerős ítélet nem találta jogsértőnek azt, hogy a felperesek álláspontjuk bizonyítására fényképeket, videofelvételeket csatoltak, hiszen az alperes önkormányzat képmáshoz vagy hangfelvételhez való jogai értelemszerűen nem sérülhettek. Azok a személyek, akiknek alakját, mulatozásuk hangját a felvételek tartalmazták, személyiségi jogaik védelmében nem léptek fel, helyettük és nevükben az alperes nem járhat el.

A felülvizsgálati kérelmek és ellenkérelem

- [19] A jogerős ítélet ellen a felperes és az alperes is felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelem formájában. A felperesek kérelmükben elsődlegesen a ... megszüntetését, másodlagosan a jogsértő magatartás megtiltása körében hatékonyabb szankciók alkalmazását kérték. Elsődleges körben a felperesek előadták, hogy a bíróságok részéről elmaradt a 18 és 22 óra közötti helyzet jogi értékelése, a felperesek álláspontja szerint személyiségi jogaik, illetve védelmük az alperes üzleti, vagy idegenforgalmi érdekeivel nem mérhető össze. A felperesi ingatlanok lakó- és pihenőövezetben helyezkednek el kertvárosias jelleggel, az ingatlanok lakhatás és pihenés célját szolgálják. A felperes értékelése szerint maga a ... léte és üzemeltetése jogsértő, mert annak kialakítása tompítatlan hatásokat von maga után a felperesek szerint egyébként a ... máshova is áttelepíthető lenne. A felperesek szerint a ... létrehozása az alperes saját döntése volt, nem meglévő igények kényszerítették azt ki. A felperesi jogi álláspont szerint a személyiségi jogi jogsértés nem relativizálható, ha nem mások a fennálló állapotok este 10 óra előtt 1 perccel, illetve 1 perccel azt követően. A felperesek előadták, hogy a személyiségi jogok abszolút szerkezetű jogok, ehhez képest érvényesülésük időponthoz, időtartamhoz nem köthető. A felperesek álláspontja szerint az adott helyszínen, az adott időben üzemeltetett ... léte a jogsértés, a nyílt színi szórakozás helyszínének kiválasztásában az alperes nem járt el kellő gondossággal, ezért viselnie kell mulasztásának jogkövetkezményeit.
- [20] A felperesek a másodlagos körben előadták, hogy a jogerős ítélet által alkalmazott korlátozások (szankciók) érdemben nem szűkítik le a jogsértő állapotot, a zavaró helyzet kora délutántól fennáll, az alkalmazott korlátozások csak a jogsértések konzerválására alkalmasak. A másodlagos megoldás ezért a megszüntetés elmaradása esetén a gépi- és élőzene beszüntetése, erős fényhatások kizárása és az este 9 órai zárás elrendelése lenne a felperesek szerint.
- [21] Az alperes részéről elsődlegesen felülvizsgálati ellenkérelem került előterjesztésre, amelyben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték. Másodlagosan ugyanakkor csatlakozó felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő azzal, hogy a jogerős ítéletet változtassa meg a Kúria és a keresetet teljes egészében utasítsa el. Az alperes részéről a jogerős ítéletet „arany középút” minősítéssel látták el, ezért előadásuk szerint eredetileg nem kívántak volna felülvizsgálati kérelemmel élni, végül azonban úgy ítélték meg, hogy szükséges az irányadó jogi döntés kimunkálása elvi kérdésben a Kúria részéről.
- [22] Az alperes előadta, hogy a felperesek a súlyos sérelmeket, a vendégek jogsértő randalírozását egyáltalán nem bizonyították. A felülvizsgálati kérelemmel kapcsolatban az alperes előadta, hogy a felperesek személyiségi jogaival szemben állnak az alperes, mint tulajdonos jogai, valamint a szórakozni kívánók személyiségi jogai. Az alperes részéről a felperesi felülvizsgálati kérelmet tetszetős

jogászkodásnak minősítették és eltúlzottnak minősítették azt az igényt, hogy gyakorlatilag „egy pissenés se legyen” egy forgalmas üdülőhely központi területén. Az alperes részéről előadták, hogy a tulajdonjoghoz fűződő jogok is komoly jelentőséggel bírnak, rendkívüli érdek fűződik az idegenforgalom fellendítéséhez, nem hagyható figyelmen kívül, hogy egy kulturális idegenforgalmi övezetről van szó és a helyi vállalkozóknak is méltányolható érdekeik vannak, illetve lehetnek. Az alperesi értékelés szerint a felperesek nem tettek eleget kárenyhítési kötelezettségüknek alapvetően kártérítési igényükhöz gyűjtöttek folyamatosan bizonyítékokat. Az alperes szerint a keresetnek való helyt adás veszélyes precedenst teremtene egy üdülőövezetben, amely kártérítési perek özönét indíthatja el. Az alperes felülvizsgálati kérelme megismételve a fellebbezési kérelemben foglaltakat részletesen foglalkozott a bizonyítási eljárás tartalmával és a bíróságok mérlegelő tevékenységével.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [23] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
- [24] A Kúriának elsődlegesen azt kellett meghatároznia, hogy mire terjed ki a felperesek felülvizsgálati kérelme, illetve az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme. A Pp. 275. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati eljárás során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A (2) bekezdés szerint a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A jelen esetben a felperesek felülvizsgálati kérelme érdemben két pontra szorítkozott:
 - 1. Az alperes kötelezését kérték a ... megnevezésű vendéglátásra szolgáló pavilonsor jelenlegi helyszínén történő megszüntetésére kötelezni (mint a személyiségi jogsértés következménye).
 - 2. Ha a bíróság az 1. pontot nem tartja teljesíthetőnek, akkor másodlagosan a Kúria kötelezze a Borudvar és a hozzákapcsolódó rendezvényter teljes területén a gépi- és élőzene szolgáltatást, az erős fényhatások alkalmazásának teljes beszüntetését, valamint azt, hogy a ... minden nap este 9 órakor bezárásra kerüljön.
- [25] Az I. és II. rendű, valamint a XVI. rendű felperesek a felülvizsgálati kérelemben már nem voltak érintettek, ők tudomásul vették a jogerős ítéletet.
- [26] Minderre figyelemmel a Kúriának azt kellett vizsgálnia, hogy történt-e akár személyiségi jogsértés, akár szomszédjogi sérelem az alperes részéről és annak jogsértés megvalósulása esetén milyen lehetséges következményei vannak. Mivel az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme a kereset teljes elutasítására irányul, szintén vizsgálat tárgyává kellett tenni azt, hogy történt-e az alperes részéről bármilyen jogsértés, és ha igen, annak jogerős

ítélet által alkalmazott következményei helytállóak-e vagy sem.

- [27] Helytállóan állapította meg a Kúria szerint a jogerős ítélet azt, hogy eltérő jogszabályi környezet van a 2013-as, illetve a 2014-es és 2015-ös állapotok esetén az előbbire a régi Ptk. (1959. évi IV. törvény), az utóbbiakra pedig az új Ptk. (2013. évi V. törvény) rendelkezéseit kell alkalmazni.
- [28] Az 1959. évi IV. törvény 75. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, ezen jogok a törvény védelme alatt állnak. A 82. § védi a magánlakáshoz való jogot. Ez a bírói gyakorlat szerint azt jelenti, hogy tilalmaz minden olyan magatartást és védelmet biztosít minden olyan magatartással szemben, amely a magánszemélyt a lakásban folytatott és belátása szerint kialakított életében zavar vagy akadályoz. A magánlakás a magán szféra tárgyi kerete, ahol a lakó, a lakás használója maga határozhatja meg életfeltételei kialakításának és gyakorlásának rendjét, amelyet mások és az állam is köteles tiszteletben tartani.
- [29] Az Alaptörvény II. cikke szerint az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz. A VI. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jóhírnevét tiszteletben tartsák. A régi Ptk. 100. §-a szerint a tulajdonos a dolog használata során köteles tartózkodni minden olyan magatartástól, amellyel másokat különösen a szomszédait szükségtelenül zavarná, vagy amellyel jogai gyakorlását veszélyeztetné.
- [30] Az új Ptk. 2:42. § (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így különösen a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való - bármilyen módon, illetve eszközzel történő - kapcsolattartás és a jóhírnev tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse és, hogy abban őt senki ne gátolja. A (2) bekezdés szerint az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak.
- [31] Fontos, általános szempont az is, hogy a felülvizsgálati eljárásban általánosan érvényesül a felülmérlegelés tilalma. Ez azt jelenti, hogy főszabályként nincs helye a bizonyítékok ismételt értékelésének és egybevetésének. Ez alól kivételt csak az képez, ha a korábbi mérlegelés kirívóan okszerűtlen volt, vagy nyilvánvalóan ellentétes a véleményalkotás elemi szabályaival. Az 5.: 23. §-a szerint a tulajdonos a dolog használata során köteles tartózkodni minden olyan magatartástól, amellyel másokat, különösen a szomszédokat szükségtelenül zavarná, vagy amellyel jogai gyakorlását veszélyeztetné.
- [32] A Kúria a felperesek felülvizsgálati kérelmét és az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét nem találta alaposnak. A Kúria nem észlelt olyan körülményt, amely a korábbiak szerint kivételes felülmérlegelést megalapozná.

- [33] A Kúria szerint sem kizárt a pihenéshez, illetve a magánlakáshoz való jog érvényesítése a közterület esetében (ahol a ... elhelyezkedik) a tulajdonossal szemben, ezért a széleskörű bizonyítás után a legközelebb élő X-XV. rendű felperesek esetében indokolt volt zavarás nyomán a jogsértések megállapítása és a kártérítés, illetve sérelemdíj megállapítása is. A kártérítések összege, illetve a sérelemdíj nagysága okszerű mérlegeléssel került megállapításra, felemelésére nem is volt felülvizsgálati kérelem, jogalap hiányára alapozott alperesi kérelem pedig nem volt megalapozott a X-XV. rendű felperesek esetében. Azt is helyesen állapította meg mérlegeléssel a jogerős ítélet, hogy a távolabb élő felperesek esetében a zavarás már nem volt olyan mértékű, amely a jogsértés megállapítását lehetővé tette volna, akár személyiségi jog, akár a szomszédjogok területén.
- [34] Fontosnak tartja ugyanakkor rögzíteni a Kúria, hogy a személyiségi jogok sem tértől és időtől függetlenül érvényesülnek. A polgári jogviszonyok alanyait a Ptk. szerint együttműködési kötelezettség terheli, vagyis kölcsönösen figyelemmel kell lenniük egymás jogaira és jogos érdekeire. A X-XV. rendű felperesek igényt tarthatnak személyiségi jogaik tiszteletben tartására, az alperes, mint tulajdonos ugyanakkor jogosult területeinek használatára és hasznosítására a jogszabályok keretei között.
- [35] Helyesen állapította meg ilyen körülmények között a jogerős ítélet, hogy lehetséges a jogok és érdekek összemérése. Nem lehet eltekinteni attól, hogy itt egy forgalmas balatoni üdülőhely központi területéről van szó, amely az esti órákban (este 18 óra után) aligha lehet „zajtalan”, ugyanakkor ez a tény és az alperes tulajdonosi jogai sem adnak felhatalmazást szükségtelen mértékű zavarásra és az éjszakai pihenés ellehetetlenítésére.
- [36] A Kúria álláspontja szerint ezt az érdekösszemérést a jogerős ítélet teljes mértékben helytállóan valósította meg.
- [37] A Kúria szerint a jogerős döntés az érdemben érintett felperesek (X-XV. rendű felperesek) esetében megfelelően szankcionálja a korábbi jogsértést, az elrendelt korlátozások pedig arányosak a megállapított jogsértésekkel. A Kúria nem osztotta azt a felperesi álláspontot, hogy önmagában magának a ... a léte is jogsértő lenne, a korábbiak szerint a feleknek tekintettel kell lenniük egymás jogaira és jogos érdekeire egyaránt. Ha az elrendelt korlátozásokat az alperes nem tartja be, vagy nem tartatja be a bérlőkkel, akkor ez egyrészt végrehajtási kérdés, másrészt újabb felperesi igényeket alapozhat meg szükségtelen zavarás megvalósulása esetén.
- [38] Mindezekre figyelemmel a Kúria az érdemben helytálló jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [39] Alaptörvény II. cikk és VI. cikk (1) bekezdése, 1959. évi IV. törvény 75. § (1) bekezdése, 82. §-a, 84. § (1) bekezdés b) és e) pontja, 2013. évi V. törvény 2:42. § (1) és (2) bekezdése, 2:51. §

a) és b) pontja, 2:52. § (1), (2) és (3) bekezdése, Pp. 81. § (1) bekezdése, 164. § (1) bekezdés, 206. § (1) és (3) bekezdés, 275. § (3) bekezdés, 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) és 14. §

Záró rész

- [40] A Kúria a peres felek felülvizsgálati kérelmeit tárgyaláson bírálta el. A peres felek felülvizsgálati kérelmei nem voltak alaposak, ezért a Kúria úgy rendelkezett, hogy a felülvizsgálati eljárással felmerült költségeiket a felek maguk viselik. A Kúria rendelkezett a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről is azzal, hogy az alperest személyes illetékmentesség illeti meg.

Budapest, 2019. január 16.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k.

A kiadmány hitelül:

S.K.

bírósági ügyintéző